

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 115
van **CATHY COUDYSER**
datum: 22 januari 2016

aan **SVEN GATZ**
VLAAMS MINISTER VAN CULTUUR, MEDIA, JEUGD EN BRUSSEL

Vlaamse overheid - Kunstintegratie

De integratie van kunstwerken in gebouwen die deels opgericht worden met Vlaams geld, wordt geregeld in het decreet van 23 december 1986 met betrekking tot de integratie van kunstwerken in gebouwen van openbare diensten en daarmee gelijkgestelde diensten en van door de overheid gesubsidieerde inrichtingen, verenigingen en instellingen die tot de Vlaamse Gemeenschap behoren. Dit decreet voorziet er in dat er bij de bouw of renovatie van gebouwen in opdracht van een (semi) publieke (Vlaamse) overheid een percentage van het bouwbudget besteed wordt aan kunst. Het bedrag dat aan de integratie van kunstwerken besteed moet worden, wordt als volgt bepaald:

- 2 % voor de eerste schijf, lager of gelijk aan 250.000 euro;
- 1,5 % voor de tweede schijf, hoger dan 250.000 euro en lager dan 1.250.000 euro;
- 1 % voor de derde schijf, hoger dan 1.250.000 euro en lager dan 2.500.000 euro;
- 0,5 % voor de vierde schijf, hoger dan 2.500.000 euro.

De Kunstcel is momenteel de enige plek waar publieke bouwheren binnen de structuren van de Vlaamse overheid voor ondersteuning terecht kunnen, maar ze controleert noch verplicht de toepassing van het decreet.

Ondanks het feit dat deze regelgeving toepasbaar is binnen nagenoeg alle beleidsdomeinen, blijkt uit het gecoördineerde antwoord van minister Gatz op schriftelijke vraag nr. 80 van 19 januari 2015, dat het leeuwendeel van de kunstintegratieprojecten bijna volledig gerealiseerd wordt in de welzijnssector. Investerings in woonzorgcentra en kinderdagverblijven spannen de kroon.

1. Kan de minister voor zijn/haar bevoegdheidsdomeinen een overzicht bezorgen van alle kunstintegratieprojecten die in 2015 gerealiseerd werden in een bouw- of verbouwingsproject van openbare diensten en daarmee gelijkgestelde diensten en van door de overheid gesubsidieerde inrichtingen, verenigingen en instellingen die tot de Vlaamse Gemeenschap behoren? Graag vermelding van:
 - a) de naam van het bouw-of verbouwingsproject;
 - b) de naam van de openbare dienst of gelijkgestelde dienst;
 - c) de naam van de gesubsidieerde inrichting of vereniging waarop het decreet van 23 december 1986 van toepassing is;
 - d) de locatie;
 - e) de naam van de kunstenaar;
 - f) de aard van het kunstwerk;
 - g) de motivering van de keuze;
 - h) de kostprijs van het kunstwerk;

- i) het bedrag van de overheidssteun voor het kunstwerk.
2. Uit voorgaande antwoorden op schriftelijke vragen blijkt dat het decreet vooral toegepast wordt binnen de Welzijnssector.

Kan de minister voor zijn/haar bevoegdheidsdomeinen aangeven wat de redenen zijn dat het decreet van 1986 weinig of niet toegepast wordt? Graag enige toelichting hierbij.

3. Vanuit de sector wordt frequent geopperd om te streven naar een systematische toepassing van het decreet (van 1986) over alle beleidsdomeinen heen.

In hoeverre houdt de minister zich beleidsmatig bezig met dit vraagstuk? Acht de minister dergelijke optie wenselijk en realistisch? Waarom wel/niet?

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Geert Bourgeois (158), Hilde Crevits (165), Annemie Turtelboom (139), Liesbeth Homans (274), Ben Weyts (523), Jo Vandeurzen (263), Philippe Muyters (257), Joke Schauvliege (331), Sven Gatz (115)

GECOÖRDINEERD ANTWOORD

op vraag nr. 115 van 22 januari 2016

van **CATHY COUDYSER**

1. Zie overzichtslijst in bijlage.
2. De Welzijnssector past het decreet rigoureus toe daar deze sector werkt met een omzendbrief waarin er richtlijnen gegeven worden over de toepassing van het decreet en doordat op de naleving ervan ook toegekeken wordt door het VIPA.

Toerisme Vlaanderen past het decreet toe bij de oprichting van gebouwen waar het zelf de eigenaar van is of wordt. Als het toeristische infrastructuur subsidieert, dwingt het de toepassing van het decreet niet actief af bij toeristische organisaties en ondernemers. Goed om weten is dat de projecten die Toerisme Vlaanderen subsidieert zelden nieuwbouwprojecten zijn, maar veeleer projecten voor toeristische ontsluiting en inrichting van gebouwen.

Het departement DIV noch Flanders Investment and Trade hebben in 2015 met kunstintegratie te maken gehad.

Het departement Leefmilieu, Natuur en Energie heeft in 2015 geen nieuwe gebouwen opgericht, verbouwd of ingehuurd.

Enkel via de begeleiding van de Kunstcel van het Team Vlaams Bouwmeester werd er in 2015 een kunstopdracht gerealiseerd gerelateerd aan het beleidsdomein Onderwijs.

Binnen de bevoegdheid BZ wordt het decreet toegepast maar waren er in 2015 geen realisaties. Het Facilitair Bedrijf begeleidt jaarlijks ook verschillende projecten die gefinancierd worden door entiteiten van andere beleidsdomeinen. In deze projecten wordt steeds de nodige aandacht gegeven aan duurzaamheid, toegankelijkheid en ook kunstintegratie indien van toepassing. De uiteindelijke beslissing hierover ligt echter bij het opdrachtgevend bestuur.

De VDAB heeft intern een medewerker die toekijkt op de toepassing van het decreet en de projecten mee opvolgt en begeleidt die onder het decreet vallen.

Voor haar huisvesting ressorteert het beleidsdomein Landbouw en Visserij en vzw VLAM onder Het Facilitair bedrijf. Wat betreft het ILVO zijn de investeringen nagenoeg uitsluitend investeringen in onderzoekinfrastructuur en dus technisch van aard (labo's, serres, stallen, proeffabriek) waardoor het decreet niet van toepassing is.

Het beleidsdomein Ruimtelijke Ordening volgt het aspect kunstintegratie niet op in het kader van stedenbouwkundige vergunningen. Ruimte Vlaanderen zet zich vooral in om de ruimtelijke kwaliteit van projecten te verhogen.

Het Departement Economie, Wetenschap en Innovatie heeft geen realisaties voor 2015.

Ook het beleidsdomein Sport heeft geen realisaties voor 2015.

Voor de bevoegdheid Algemeen Regeringsbeleid kwam in 2015 geen gebouwencomplex in aanmerking. Enkel Kazerne Dossin te Mechelen komt in aanmerking maar hiervoor waren in 2015 geen bouw- of verbouwingswerken.

3. Uit bijgevoegde lijst blijkt ook in 2015 dat het grootste deel van de kunstopdrachten gerealiseerd worden in de Welzijnssector. Tegelijk kan men ook vaststellen dat het zeker niet het enige beleidsdomein is waar het decreet wordt toegepast. Ook Toerisme Vlaanderen, FOCI, VDAB waken erover dat het decreet toegepast wordt. Zowel voor de administratieve gebouwen voor de huisvesting van de ambtenaren van de Vlaamse Overheid, als bij de begeleiding van projecten gefinancierd door entiteiten van andere beleidsdomeinen geeft het Facilitair Bedrijf, als opdrachtgevend of plaatsvervangend bestuur voor bouwprojecten, steeds de nodige aandacht aan de toepassing van het decreet en dit steeds met de nodige realiteitszin en aandacht voor goed beheer van middelen. Steeds wordt een afweging gemaakt tussen financiële middelen en toegankelijkheid van het kunstwerk voor gebruiker en burger. Een aantal beleidsdomeinen zijn minder betrokken partij daar zij geen of in beperkte mate bouwprojecten realiseren.

Daar waar de verhouding tussen gerealiseerde bouwprojecten en de toepassing van het decreet uit balans is of onbestaande is, heeft dit in belangrijke mate te maken met het ontbreken van een uitvoeringsbesluit of omzendbrief die richtlijnen geeft met betrekking tot de toepassing ervan en/of de bijhorende opdracht aan een personeelslid om over de naleving ervan te waken.

De minister van Cultuur heeft in overleg met de leden van de Vlaamse regering beslist om de toepassing van het percentagedecreet van 23 december 1986 te laten evalueren en een voorstel van wijziging van decreet voor te bereiden. Dit jaar bestaat het decreet 30 jaar, wat een goed moment is voor een terugblik en doorlichting.

Het departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media zal in 2016 de evaluatie opstarten met het oog op een herziening van het decreet in de loop van 2017. De Kunstcel, het nieuwe expertisecentrum voor deze materie bij het departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media, neemt deze taak binnen het departement op en werkt een concreet stappenplan uit waarbij zowel betrokken beleidsmakers, het kunstenveld, opdrachtgevers en andere belanghebbenden ten gepaste tijde betrokken zullen worden.

Naast het bevragen van de stakeholders zullen ook een aantal aspecten met betrekking tot het toepassen van het decreet onderzocht worden: wie heeft het toegepast? Welke artistieke selectiemethodes en procedures hanteren de opdrachtgevers? Hoe vat de publieke opdrachtgever zijn rol op? Wat heeft het voor de artistieke sector opgeleverd? Wat is de maatschappelijke meerwaarde? Wat zijn de toegepaste financiële mechanismen en implicaties voor zowel overheid als kunstenaar? Hoe bewaakt de overheid de toepassing van het decreet? Waar zijn verbeteringen mogelijk en welke pistes zijn er om zaken eventueel anders aan te pakken?

Eind dit jaar worden de resultaten van de evaluatie verwacht. Op basis hiervan zal er in de loop van 2017 werk gemaakt worden van een aangepast decreet.

Met de evaluatie en herziening van het percentagedecreet blijft het belangrijkste doel om kunst een reële rol te geven in de samenleving, dit door op een betekenisvolle manier om te gaan met de band die opdrachtgever en kunstenaar kunnen ontwikkelen. Samen kunnen zij maatschappelijke obstakels omvormen tot opportuniteiten. Opdrachtgeverschap voor kunst vormt dan ook een enorme opportuniteit om juist die vragen over onze samenleving scherp te kunnen stellen. De rol van de opdrachtgever is cruciaal: de opdrachtgever biedt de context, de ruimte,

de openheid, maar draagt tegelijk de verantwoordelijkheid, en toont daarin zijn zorg voor onze samenleving.

BIJLAGE

Overzicht